

Sygn. akt V U 1012/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2015 r. w Kaliszu

odwołania E. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 12 sierpnia 2015 r., Nr (...)

w sprawie E. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 12 sierpnia 2015 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu E. O. emeryturę poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

W dniu 10.07.2015 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla E. O..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 31.07.2015 r. w sprawie (...) odmówił E. O. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W terminie do odwołania od decyzji z dnia 10.07.2015 r., w dniu 10.08.2015 r. od odwołującego przyjęto kolejny wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 12.08.2015 r. organ rentowy odmówił odwołującemu przyznania emerytury z uwagi na nie wykazanie 15 lat pracy w szczególnych warunkach

Od powyższej decyzji E. O. wniósł odwołanie, w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego, a nadto iż do okresu pracy w szczególnych warunkach winien być uwzględniony okres służby wojskowej od 25.04.1975 r. do 08.04.1977 r.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania E. O..

W piśmie z dnia 16.11.2015 r. odwołujący wniósł o uwzględnienie w stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) w P. od października do listopada 1974 r. na stanowisku przy czyszczeniu form na wydziale odlewni.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Rozstrzygając sprawę Sąd I instancji ustalił co następuje.

Odwołujący urodził się dnia (...) Na dzień 01.01.1999 r. odwołujący wykazał staż pracy wynoszący 26 lat 6 miesięcy i 24 dni. Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach 14 lat 10 miesięcy i 27 dni w okresie od 02.05.1977 r. do 14.04.1992 r. W sytuacji nie wyłączenia odwołującemu z powyższego okresu, okresów niezdolności do pracy z powodu choroby, odwołujący wykazuje staż pracy w szczególnych warunkach wynoszący 14 lat 11 miesięcy i 14 dni.

Odwołujący zmierzał w niniejszej sprawie do wykazania okresu służby wojskowej 25.04.1975 r. do 08.04.1977 r. oraz okresu października – listopada 1974 r. pracy na wydziale odlewni w (...) w P..

Obecnie odwołujący nie jest członkiem OFE i pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Odwołujący w okresie od 01.09.1970 r. do 24.04.1975 r. zatrudniony był w (...) w P.. Fabryka produkowała obrabiarki. Była samowystarczalna, w tym sensie, iż wykonywano w niej odlewy, wykonywano części do obrabiarek i je montowano. W fabryce była odlewnia, w której wykonywano odlewy potrzebnych korpusów obrabiarek. Na okres od 01.09.1970 r. do 31.08.1973 r. z odwołującym zawarto umowę o naukę zawodu w zawodzie mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych. W świadectwie pracy z dnia 20.04.1977 r. stanowisko pracy odwołującego określono jako ślusarz. Zakończenie stosunku pracy związane było z rozpoczęciem odbywania przez odwołującego służby wojskowej. W okresie po zakończeniu nauki zawodu, od 01.09.1973 r. odwołujący wykonywał pracę na wydziale montażu obrabiarek. W czasie wykonywania tej pracy, w październiku i listopadzie 1974 r. odwołujący wykonywał pracę na wydziale odlewni. Wykonywał prace polegające na czyszczeniu odlewów z piasku. Praca ta odbywała się ręcznie. Związana była z zapyleniem i wysoką temperaturą.

W okresie od 25.04.1975 r. do 08.04.1977 r. odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Po odbyciu służby wojskowej, odwołujący w ciągu 24 dni, rozpoczął pracę od dnia 02.05.1977 r. w (...) w K. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Okres tej pracy uwzględniono odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach – praca kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Pracę wykonywał do 14.04.1992 r.

W późniejszym okresie odwołujący był ubezpieczony jako osoba prowadząca działalność gospodarczą.

(dowód: zeznania odwołującego, świadectwa pracy w szczególnych warunkach, akta osobowe odwołującego z okresu pracy w, zeznania świadka)

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia,

rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres 26 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu wystawiono świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach i okresy te zostały odwołującemu uwzględnione.

W niniejszej sprawie sporną okolicznością było czy do okresu pracy w szczególnych warunkach można odwołującemu zaliczyć okres służby wojskowej od 25.04.1975 r. do 08.04.1977 r. oraz okres pracy w październiku, listopadzie 1974 r. w (...) jako oczyszczacz odlewów.

Zgodnie z art. 108 ustawy z dnia 21.11.1967 r. o powszechnym obowiązku obrony PRL w brzmieniu obowiązującym od dnia 01.01.1975 r. okres odbytej zasadniczej służby wojskowej podlega zaliczeniu do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, również żołnierzom podejmującym zatrudnienie, którzy przed powołaniem do tej służby nie byli zatrudnieni, albo po jej odbyciu podjęli zatrudnienie w innym zakładzie pracy lub gałęzi pracy. Warunkiem zaliczenia odbytej służby wojskowej było zachowanie 30- dniowego terminu podjęcia zatrudnienia. Regulacja szczegółowa warunków zaliczenia służby wojskowej do okresu zatrudnienia dla żołnierzy, którzy po odbyciu służby wojskowej podjęli zatrudnienie w innym zakładzie, znalazła się w rozporządzeniu

Rady Ministrów z dnia 22.11.1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44 poz. 318). W § 7 tegoż rozporządzenia wskazano, iż żołnierzowi, który z ważnych przyczyn nie podjął zatrudnienia w poprzednim zakładzie, zalicza się okres tej służby do szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku, jeżeli w ciągu 30 dni od zwolnienia służby wojskowej podjął pracę w innym zakładzie w oparciu o skierowanie właściwego urzędu lub bez takiego skierowania.

Odwołujący przed odbywaniem zasadniczej służby wojskowej wykonywał pracę, która nie była pracą w szczególnych warunkach. Stosunek pracy został rozwiązany wobec rozpoczęcia odbywania zasadniczej służby wojskowej. Następnie po odbyciu służby wojskowej, w okresie krótszym niż 30 dni, odwołujący podjął pracę w zakładzie, w którym wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Odwołujący nie spełnił więc warunków, aby do stażu pracy w szczególnych warunkach, doliczyć mu okres odbywania czynnej służby wojskowej.

Natomiast odwołującemu należy uwzględnić w stażu pracy w szczególnych warunkach okres niezdolności do pracy z powodu choroby przypadający w okresie tego zatrudnienia. Sąd odwołujący wykazuje wtedy okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący 14 lat 11 miesięcy i 14 dni. Nadto do okresu pracy w szczególnych warunkach uwzględnić należy odwołującemu okres 2 miesięcy pracy na wydziale odlewni w (...) przy czyszczeniu odlewów. Praca ta mieści się w Wykazie A Dziale III poz. 23 przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach oraz w Wykazie A Dział III poz. 23 punkt 2 Zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołujący wykazał okres ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd uwzględnił odwołanie i przyznał odwołującemu emeryturę zmieniając decyzję z dnia 31.07.2015 r. i z dnia 12.08.2015 r. Sąd przyjął, iż odwołujący wniosek o emeryturę złożył w lipcu 2015 r., gdyż w terminie do wniesienia odwołania, przyjęto od odwołującego kolejny wniosek o emeryturę z uwzględnieniem tych samych danych i dokumentów.